

Medlemsorientering 2012

I 2012 har vi igen set, hvor usikkert det bornholmske samfund er funderet i relation til transport af enhver form til og fra øen, og hvor meget afvandringen er øget, bl.a. på grund af Christiansborg har udvist total manglende forståelse for, hvor meget Bornholm er afhængig af transporten. Denne mangel på forståelse har til gengæld ført det positive med sig, at Bornholm nu står mere samlet på det transportmæssige område end nogensinde over for regering og folketing.

Når historien engang bliver skrevet, er vi sikre på, at 2 situationer i 2012 kommer til at stå som fyrtårne for Christiansborgs manglende forståelse for Bornholms situation. Det første er, da Cimber den 3. maj 2012 indgav konkursbegæring. Det andet er, at Færgens billetpriser stiger over det dobbelt af prisreguleringen i 2013, fordi den nye kontrakt har tilladt, at halvdelen af definerede olieprisstigninger tillægges billetprisen. Nu er der ikke længere tale om en samfundsbegrundet færgebetjening, men en omkostningsbegrundet færgebetjening. Og er det bornholmerne, der har bedt om en så brændstofforbrugende færge eller at en hurtigfærge skal anvendes til fragt af gods? Nej – og atter nej, for i 2007 fik vi »hevet det nuværende forlig ned over hovedet«. Vel at mærke det dyreste forlig nogensinde, men et forlig, som er et kludetæppe og langt fra opfylder de samlede behov det bornholmske samfund har. Vi frygter ganske enkelt for, at de voldsomme prisstigninger gældende for 2013 vil påvirke det bornholmske samfund, så afvandringen stiger yderligere og virksomhederne ikke længere vil investere i flere arbejdspladser.

I anden halvdel af 2009 var det daværende Bornholmstrafikken A/S mere end tæt ved at gå konkurs. Op mod påsken 2011 truede en arbejdskonflikt bl.a. selve påsketrafikken. I ingen af disse tilfælde har Trafikstyrelsen kunnet fortælle bornholmerne, hvad der konkret ville ske, hvis færgerne pludselig holdt op med at sejle. Det eneste svar, vi har fået, er, at »Transportministeren er forpligtet til at sikre færgebetjeningen af Bornholm.« Men når vi tænker på, hvor mange gange, der blot dispenseres fra lovgivningen, fordi den ikke passer til de indgåede kontrakter, f.eks. med hensyn til dyretransporter til slagting via Sverige, så kan man ikke fæstne særlig stor lid til, hvad en sådan ”forpligtelse” indeholder.

Da Cimbers gik konkurs var der heller ikke megen hjælp at hente på Christiansborg. Selv om det officielle Bornholm straks tog kontakt med Christiansborg og gjorde rede for, at den bornholmske flyforbindelse er blevet en så vigtig del af samfundets transport, så var der ingen hjælp at hente. Dette til trods for, at det er Christiansborg selv, der har sendt temmelig mange over i fly, fordi natfærgen er blevet stranguleret.

Nu var det ikke en helt uventet konkurs, hvilket – allerede primo 2010 – havde fået Bornholms Passagerforening til at fremsætte ønsket om »et sikkerhedsnet under flybetjeningen«. Cimber havde i øvrigt forud for konkursen ladet priserne stige i et sådant omfang, at mange af den grund var begyndt at sejle, når muligheden forelå.

Ligeledes havde DAT luret i kulissen, og med ledige fly og disponibelt personale lykkedes det for selskabet at sætte fly på vingerne til og fra Bornholm med kun dags varsel.

Selskabet har – med professionalisme og ordentlighed – formået at genetablere ruten med en fartplan og et prisniveau, som igen har fået mange til at flyve.

DAT har ydermere oprettet et Brugerråd, samt »døbt« ruten til Bornholm om til »Bornholmerflyet«. Begge dele har knyttet selskabet bedre til øen. Bornholms Passagerforening er repræsenteret i Brugerrådet og har været med til at udarbejde den klippekortsordning, som blev lanceret primo december 2012.

Generelt har vi en god og lydhør kontakt til Bornholmerflyet. De samme ord skal helt klart lyde, når vi taler om alle andre transportleverandører. Vores kontakt med BornholmerFærgen og DSB er næsten daglig, mens kontakten til Bornholmerbussen og BornholmExpress er mere sporadisk, men ikke mindre god af den grund. Primo 2012 fik Færgen ny hjemmeside, hvor passagererne bl.a. har fået mulighed for at oprette en særlig side – kaldet »Min Færge« – som kan sættes op, så den stort set kun indeholder dét, de pågældende ønsker at anvende af den samlede hjemmeside. Vi fandt ret hurtigt ud af, at der var behov for undervisning i brugen af hjemmesiden – og Færgen stillede beredvilligt personale til rådighed for 2 meget velbesøgte medlemsmøder. Fragterhvervet og turismen blev enige om en sejlplan for 2012, som mange af vores medlemmer, ikke mindst pendlerne, kom til at lide en hel del under. Vi havde slet, slet ikke fantasi til at forestille os, at man kunne sammensætte en sejlplan, så der ikke ville sejle en eftermiddagsfærge.

For bl.a. at finde frem til en løsning, som alle vil kunne bakke op om, og samtidig prøve på at finde laveste fællesnævner på transportområdet for de 3 hovedgrupper (fragterhvervet, turismen og passagererne), afholdt

Bornholms Passagerforening den 1. juni 2012 en meget velbesøgt Folkehøring med et panel med repræsentanter fra de 3 grupper, fra kommunalbestyrelsen, fra Færgen og fra DAT.

For at opnå så stor en saglig, upartisk debat og konklusion som overhovedet muligt var dirigenthvervet overladt til DR-journalist Thomas Kofoed Poulsen. I den fælles konsensus, som dirigenten sammenfattede, hedder det:

Bornholm har i 2012 oplevet trafikale problemer, bl.a. i form af en manglende sen eftermiddagsafgang fra Bornholm med hurtigfærge samt stigende priser på flybilletter.

På kort sigt skal der sikres en eftermiddagsafgang fra Bornholm med hurtigfærge på alle årets dage (allerede fra 1/9 2012), og der skal arbejdes for billigere flybilletter.

På længere sigt skal der – via en forbedret udbudsform – sikres en helhedsløsning for trafikken til og fra Bornholm, som tilgodeser alle parter ud fra et centralt ønske om trafikal ligestilling.

Grundprincippet om, at transport over vand ikke er dyrere end tilsvarende transport over land, skal indgå i helhedsløsningen.

Sejlplanen blev ikke ændret 1/9 2012, men er fra 1/1 2013 sammensat i overensstemmelse med udtalelsen.

Afsnittet om en helhedsløsning og trafikal ligestilling – som alle parter enedes om – er et yderst tilfredsstillende grundlag at arbejde videre på. Det er også et godt fælles grundlag igen og igen at præsentere Christiansborg for.

Som bekendt foretog vi ultimo 2011 en signifikant undersøgelse af bornholmerne ønsker til sejlplanen. Vi er de eneste, som med statistisk sikkerhed kan udtale os om, hvad bornholmerne har af ønsker til sejlplanen.

Det står bl.a. helt klart, at det ikke hjælper noget som helst, at minimumantallet af afgang med hurtigfærgen fra 1/9 2011 er steget fra 2 til 3 pr. døgn, når afgangene ikke er placeret på de tidspunkter, hvor bornholmerne gerne vil rejse. Selv om afgangene i 2013 kommer til at ligge bedre end i 2012, er det umiddelbart kun muligt at få alle parters ønsker opfyldt, hvis der indføres en 4. indgang.

Bornholms Passagerforening deltog i Folkemødet 2012 ved forskellige paneldebatter etc. Manu Sareen, som er minister for nordisk samarbejde, skulle have været paneldeltager (sammen med os) i en debat om transithindringerne i Skåne. Desværre var ministeren forhindret i at komme, men alligevel blev det en god debat, og netop den debat blev en hel del omtalt. Vi er glade for det gode samarbejde, vi har fået med ministerens embedsmænd på dette område, samt at ministeren fortsat arbejder for, at få nedbragt antallet af transithindringer, men i flere tilfælde opstår der blot nye problemer, når en regel revideres. Det var yderst glædeligt, da den noget pikere sag om transport af afdøde gennem Sverige fandt sin løsning. Debatten fortsætter og vi er blevet mere og mere overbevist om, at det kun er en transitkorridor, som vil kunne løse alle problemer på én gang.

Vi har løbende drøftelse med Færgen. Det gode ved de drøftelser er, at vi ofte får løst problemerne. I årets løb har vi haft så mange drøftelser, at det vil kræve alt for megen »spalteplads« at omtale dem alle. Men vi kan nævne:

- ✓ Træk og støj på Leonora Christina (trækproblemet er løst).
- ✓ Forsinkelser som følge af vedligeholdelse af motorer under sejlads (vil blive forbedret snarest).
- ✓ Anvendelse af bildækket. Kontrakten med Trafikstyrelsen frem til 2017 er i modstrid med Søfartsstyrelsens bekendtgørelse gældende fra 1/2 2012 (det er nødvendigt, at der snarest findes en løsning).
- ✓ Ny prisstruktur mht. anvendelsesområde på bildækket.
- ✓ Priserne og sejlplan for 2013. Priserne er ødelæggende for hele det bornholmske samfund (sagen fortsætter fra vores side nu overfor regering og folketing).
- ✓ Viderebefordringsmuligheder (såvel i Skåne som på Bornholm), når LC er forsinket (der er udarbejdet en flyer, som fortæller om transporten mellem Ystad og København ved forsinkelser).
- ✓ Køgefærgens passagerfaciliteter i land i Køge.
- ✓ Kæledyr – hvor og hvordan?

Vedrørende billetprisen bør det nævnes, at inkl. stigningerne i 2013 vil listepriisen for en »Bil + 5« være steget 70% siden udliciteringen pr. 1/5 2005, mens forbrugerprisindekset kun er steget 19% i samme periode. Den nuværende aftale om samfundsbegrundet færgebetjening af Bornholm udløber 1/9 2017.

Transportministeren har nedsat et udvalg, som skal se nærmere på, hvad kontrakten derefter skal indeholde.

Vi har ikke lagt skjul på, at vi mener, at der skal skabes en samlet transportløsning, så den mest hensigtsmæssige, nemmeste og bedste mulighed anvendes, men til enhver tid under skyldig hensynstagen til miljøpåvirkningen. Bornholm er i udvalget repræsenteret af borgmesteren og viceborgmesteren samt de 3 hovedgrupper (fragterhvervet, turismeerhvervet og passagererne, inklusive pendlerne). Bornholms Passagerforening varetager passagerernes interesser i udvalget. Og det er fortsat vores klare holdning, at den søværts betjening af Bornholm skal sammensættes ud fra følgende 3 grundprincipper:

- 1) *rigtig tonnage/skibstype/kapacitet*
- 2) *skibene skal sejle til de rigtige destinationer – og*
- 3) *skibene skal ikke mindst sejle på de tidspunkter, som brugerne har behov for.*

Det nuværende forlig opfylder ikke de behov, der ligger bag de 3 overordnede grundelementer. Omkostningerne ved at have 4 skibe, hvoraf kun de 2 anvendes i drift, er ganske enkelt for omkostningsbelastende, ligesom der sejles på tidspunkter, hvor belægningsprocenten i vinterhalvåret på flere ugedage er under 1%.

Ystad er ikke vores endestation. Der har i 2012 været forlydende om, at folketinget gik i overvejelser om, at DSB skulle ophøre med at køre med IC Bornholm fra 2015. Tanken er absurd – og kan kun være tænkt af personer, som aldrig har sat sig ind i, hvilken opgave IC Bornholm reelt løfter.

Bornholmerbussen udfører et godt og veldrevet transportarbejde, men der er absolut brug for IC Bornholm: Forældre med sovende barn/børn i barnevogn, kørestole og cykler og mange andet, for slet ikke at tale om, at mange har brug for toilet undervejs.

I stedet for at tænke tanker om ophør af IC Bornholm burde folketinget tænke tanker om, hvordan man kan få banen udstyret med nødvendige overhalingsspor.

Så længe folketinget kan stå inde for at bruge over 200 mio.kr. om året på at have skibe liggende stille i Rønne Havn og sejle med en hurtigfærge hver eneste aften året rundt, som har så lav belægningsprocent om vinteren, som tilfældet er, så længe kan det ikke forsvares at tale om, at IC Bornholm er omkostningskrævende for den danske stat.

I årets løb har vi drøftet forskellige spørgsmål med DSB, bl.a. kan næves:

- ✓ DSB-billetter bør (ligesom Bornholmerbussens) kunne købes via Færgens hjemmeside.
- ✓ Forsinkelser (bl.a. som følge af Leonora Christinas forsinkelser).
- ✓ Anvendelsen af Pågatog, Øresundstog og/eller bus i stedet for IC Bornholm (Færgen og DSB har udarbejdet en flyer (vejledning)).
- ✓ Kastrup: Problemer med IC Bornholms placering på perronen. Busstoppested kan ikke findes.
- ✓ Anvendelse af hotel i Ystad (når DSB skal finde overnatningssted til passagererne, fordi færgen er sejlet) i stedet for at køre passagererne tilbage til København (løsning er fundet).
- ✓ Orange billetter.
- ✓ Pendlerprodukt med Færgen og IC Bornholm.
- ✓ Pladsbilletter.

Den 24/5 2012 holdt vi møde med transportministeren. Vores såkaldte »talepapirer« kan ses på vores hjemmeside.

Den 1/3 2012 havde Folketingets udvalg for Landdistrikter og Øer studietur til Bornholm. Vi blev bedt om at deltage i en arbejdsmiddag på Hotel Griffen og herunder komme med et indlæg. Indlægges kan ligeledes ses på vores hjemmeside.

I løbet af 2012 har vi udarbejdet en del høringssvar. Blandt andet kan nævnes:

- ✓ Høringssvar i forbindelse med skattereformen.
- ✓ Høringssvar til Bornholms Udviklingsplan 2012

Endvidere har vi læst og kommenteret:

- ✓ Analyse af rammevilkår for transport til og fra Bornholm.
- ✓ Redegørelsen fra Udvalget om dansk luftfart.

Der er en meget stor forskel på analysen og redegørelsen. Førstnævnte er ganske enkelt visionsløs, mens redegørelsen så absolut indeholder visioner.

Vi har haft møde med ledelsen af Bornholms Lufthavn om beredskabet efter havariet med det lille privatfly, hvor pårørende til passagererne i et DAT-fly på vej til Bornholm måtte vente i ca. 40 minutter, før de fik information om/sikkerhed for at det ikke var DAT-flyet, som var forulykket.

Det har været meget nødvendigt at følge godt og grundigt med i den politiske debat i hele 2012, idet adskillige forslag, som ville være til stor gene for Bornholm, har været oppe i debatten, bl.a. kan nævnes en mulig 75 kr.'s afgift på hver flybillet. Det blev heldigvis ikke en del af Finansloven for 2013.

Det er et krav i Passagerforeningens vedtægter, at »Arbejdet tilrettelægges og gennemføres i videst muligt omfang i samarbejde med medierne«. Medlemmerne skal på den baggrund kunne forvente, at alle informationer offentliggøres via medierne. Når der foregår så mange ting, som der er foregået i løbet af 2012, kan det til tider være vanskeligt at sørge for offentliggørelse af alt via medierne. Derimod skulle vores medlemmer kunne være helt sikre på, at alle informationer er lagt ud på vores hjemmeside.

Den 18/12 2012 træder endnu en EU-forordning i kraft. Den omfatter passagerrettigheder ved sørejser. Vi har udarbejdet en lille folder om forordningen. Den ligger også på vores hjemmeside.

Endvidere har vi i løbet af 2012 fået oprettet en mulighed på vores hjemmeside, så medlemmerne kan kommentere vores arbejde, indlæg etc. Medlemmerne kan også debattere og informere hinanden via kommentarfeltet.

Ifølge den af generalforsamlingen vedtagne »Vision/strategi – og politik« skal antallet af enkeltmedlemmer udgøre mindst 1.000 personer bosiddende på Bornholm. Dette antal anses for interesseorganisationer, som f.eks. Passagerforeningen, som værende udtryk for, at medlemskaren er repræsentativ for befolkningen på Bornholm som helhed. Antallet 1.000 skal dog udgøre mere end 2% af befolkningen over 18 år. For at undgå, at der eventuelt indgår særinteresser blandt de 1.000 personer, som kan medføre, at gruppen ikke er repræsentativ, indgår antallet af pendlere ikke i de 1.000 personer.

Bestyrelsen har gennem flere år været ude på torve og foran supermarkeder for at tegne medlemskaber. Efter vejledning fra en markeds konsulent begyndte vi i 2011 tillige at anvende Internettet på forskellig vis til at få nye medlemmer – og ved at tilbyde en gratis opstartperiode. Det »system« har pressen på Bornholm i efteråret 2012 interesseret sig en del for. Vi havde inden da spurgt Forbrugerombudsmanden om »systemet« var lovligt i forhold til Markedsføringsloven. Vi vil igen i 2013 give sådanne gratis »prøveperioder« væk i det omfang vores økonomi tillader det.

o – O – o

Denne medlemsorientering er langt fra fyldestgørende for det arbejde, vi har udført i 2012, men er alene en orientering om de mest væsentlige opgaver, bestyrelsen har taget sig af i løbet af 2012.

I forbindelse med Bornholms Passagerforenings ordinære generalforsamling vil der – som sædvanligt – blive udarbejdet en skriftlig beretning fra bestyrelsen. Den vil være mere dækkende for bestyrelsens samlede arbejde

Bornholms Passagerforening holder sin ordinære generalforsamling

fredag den 15. marts 2013, kl. 19.00, på Biblioteket i Rønne.

På generalforsamlingen får vi besøg af tidligere transportminister Hans Chr. Schmidt.

Hans Chr. Schmidt er oprindelig uddannet lærer og har været viceskoleinspektør i Sønderjylland, hvor han stammer fra.

Politisk set har han været en aktiv kommunalpolitiker i mange år, og har bl.a. været viceborgmester i Vojens Kommune. Siden 1994 har han været i Folketinget. I 2001 blev han miljøminister, siden fødevareminister. Fra 23/2 2010 var han transportminister frem til regeringsskiftet 3/10 2011. Det var især i den periode, at der ofte blev signaleret helhedsløsninger for transporten til og fra Bornholm. Hans Chr. Schmidt er nu formand for Udvalget for Landdistrikter og Øer, og på den post har han i hvert fald ikke glemt Bornholm.

De venligste hilsner

Bestyrelsen

December 2012